

Falköpings kommun
kommunen@falkoping.se
Rektorn vid Åsarpskolan
tommy.forsberg@edu.falkoping.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Åsarpskolan
i Falköpings kommun

Tillsyn i Åsarpsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Falköpings kommun under våren och hösten 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Åsarpsskolan besöktes av Skolinspektionen den 25 och 26 augusti 2014.

Fakta om skolenheten

Åsarpsskolan ligger i samhället Åsarp i Falköpings kommun och på skolan går 104 elever fördelade på förskoleklass och årskurserna 1–6. Undervisningen sker i åldershomogena klasser förutom i årskurserna 3 och 4 där undervisningen sker i en åldersintegrerad klass. Skolans lärare arbetar oftast som ett arbetslag och det finns en arbetslagsledare. Verksamheten bedrivs i fyra olika byggnader som ligger i direkt anslutning till varandra och verksamheten leds av en rektor som även är rektor för Kinnarpsskolan.

Av skolans egna sammanställningar över kunskapsresultaten för läsåret 2012/2013 framgår att några av eleverna inte når kunskapskraven för godtagbara kunskaper i slutet av årskurs 3 i svenska, matematik, naturorienterande och samhällsorienterande ämnen. I årskurs 6 når samtliga elever lägst kunskapskraven för betyget E i ämnena hem- och konsumentkunskap samt idrott och hälsa. I övriga ämnen är det enstaka elever som inte når lägsta kunskapskraven för betyget E.

I skolans lokaler bedrivs även förskoleverksamhet som leds av en förskolechef tillika biträdande rektor vid skolan. Till skolenheten hör också ett fritidshem. Kommunens fritidshem och förskoleverksamhet inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i särskilda beslut.

Helhetsbedömning

Rektor leder och samordnar arbetet vid skolenheten. Den dagliga verksamheten är inriktad mot att de nationella målen uppfylls med fokus på elevernas utveckling och lärande. Rektor har god kännedom om verksamheten och arbetar systematiskt med att utveckla arbetet för en ökad måluppfyllelse.

Lärarna bedriver en undervisning som anpassas efter elevers olika behov och förutsättningar, både vad avser elever som har lätt att nå kunskapskraven och de som har behov av särskilt stöd. Skolan har ett tydligt arbetssätt för att hjälpa elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd där elevhälsan har en central funktion. Under senaste året har lärarna under rektorns ledning utvecklat arbetet med formativ bedömning. Det arbetet har kommit en god bit på väg och Skolinspektionen ser det som en framgångsfaktor för ökad måluppfyllelse. Vidare görs löpande uppföljningar och utvärderingar och rektor beslutar regelbundet om hur skolans resurser ska användas med fokus på elevernas kunskapsutveckling och ett högre resultat. Däremot arbetar inte elevhälsan med förebyggande och hälsofrämjande åtgärder i tillräcklig utsträckning för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Inte heller skolans bibliotek stödjer elevernas utbildning på det sätt som skollagen föreskriver.

Vid skolan finns både klassråd och elevråd där eleverna ges möjlighet att påverka utbildningen. Däremot ges inte eleverna möjlighet att medverka vid framtagandet av ordningsregler och skolans trygghetsplan (planen mot kränkande behandling). Personalen vid skolan arbetar systematiskt för en trygg miljö, men dokumentationen av arbetet behöver förbättras så att planen mot kränkande behandling uppfyller författningarnas krav och därmed kan utgöra ett användbart verktyg i den dagliga verksamheten.

Skolinspektionen bedömer att personalen under rektors ledning har goda förutsättningar att åtgärda de brister som föreligger och arbeta i enlighet med gällande styrdokument.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Falköpings kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 15 januari 2015 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Falköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Utarbeta skolenhetens ordningsregler under medverkan av eleverna.
- Upprätta planen mot kränkande behandling under medverkan av eleverna.

Motivering

Planen mot kränkande behandling

Enligt skollagen ska det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Personalen vid Åsarpskolan agerar när något inträffar och vidtar åtgärder i de fall någon upplever sig kränkt. Vidare har skolan under många år arbetat systematiskt med ett förebyggande arbete där alla klasser varje vecka diskuterar frågor ur ett värdegrundsperspektiv. Detta arbetssätt har medfört att bemötandet har blivit bättre och konflikterna minskat. Vidare kartläggs verksamheten en gång varje termin genom enkäter och verksamhetsspecifika åtgärder vidtas utifrån resultaten. Skolans arbete dokumenteras i en plan mot kränkande behandling. I planen saknas dock en redovisning av hur föregående års åtgärder har genomförts. Mot bakgrund av att skolan bedriver ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling bedömer Skolinspektionen bristen i planen som ringa och avstår från ingripande i denna del.

Elevernas medverkan

Enligt skollagen ska ordningsregler finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektorn beslutar om ordningsregler. Vidare följer av en särskild förordning att en plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

På Åsarpskolan finns ordningsregler och en plan mot kränkande behandling som tidigare elever på skolan varit med om att ta fram. Därefter har dessa utarbetats utan att eleverna varit delaktiga. Ordningsreglerna har lärarna bestämt och planen mot kränkande behandling har upprättats av trygghetsteamet.

Skolinspektionen konstaterar att eleverna inte medverkar i skolans arbete med att utarbeta ordningsregler och upprätta planen mot kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda dessa brister.

Författning

5 kap. 5 § skollagen

6 kap. 8 § skollagen

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning**

Falköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Erbjuda språkval i enlighet med författningarnas krav.
- Ha en elevhälsan som arbetar förebyggande och hälsofrämjande.

Motivering*Språkval*

Enligt skollagen ska det finnas språkval. Av skolförordningen framgår att huvudmannen som språkval ska erbjuda minst två av språken, franska, spanska och tyska. Huvudmannen ska också sträva efter att därutöver erbjuda andra språk som språkval. En elev får istället för ett språk som erbjudits välja det språk som eleven ska erbjudas modersmålsundervisning i, svenska eller svenska som andraspråk under förutsättning att eleven i övrigt får undervisning i svenska eller svenska som andraspråk, engelska eller teckenspråk. Huvudmannen är inte skyldig att anordna undervisning i ett språk som erbjudits som språkval om färre än fem elever väljer språket. Detta gäller dock inte om det språk som avses är ett nationellt minoritetsspråk.

Eleverna på Åsarpskolan erbjuds franska, spanska och tyska som språkval, i enlighet med skolförordningen. Därtill erbjuds eleverna svenska alternativt svenska som andraspråk och engelska. Eleverna erbjuds dock inte att läsa modersmål och teckenspråk.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete med att erbjuda språkval. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Elevhälsan

Enligt skollagen ska elevhälsan omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Av förarbetena (prop. 2009/10:165) till skollagen framgår att skolan har ett ansvar för att skapa en god lärandemiljö för elevernas kunskapsutveckling och personliga utveckling. Enligt Skolinspektionen är en god hälsa en viktig förutsättning för att klara skolan och genom elevhälsans uppdrag att arbeta förebyggande och hälsofrämjande samt att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål, finns ett tydligt fokus på sambandet mellan lärande och hälsa. En förutsättning för att detta arbete ska fungera är att det finns tydliga mål och rutiner för elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Vid Åsarpskolan finns en elevhälsa som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Eleverna har tillgång till specialpedagog, skolsköterska, kurator, psykolog, skolläkare och logoped. Skolans elevhälsoteam träffas varannan vecka och där deltar rektor, specialpedagog, skolsköterska och psykolog regelbundet. Övriga kompetenser kallas vid behov. Vid dessa möten diskuteras enskilda elevärenden och elevhälsans olika kompetenser används utifrån elevernas behov.

Elevhälsan arbetar framförallt reaktivt utifrån verksamhetens behov på både grupp- och individnivå. Åtgärder sätts in, följs upp och utvärderas regelbundet. Förutom enskilda elevärenden har exempelvis kurator under våren 2014 arbetat med en särskild elevgrupp utifrån uppkomna problem. Vidare görs vissa återkommande insatser exempelvis har skolsköterskan samtal om kost med elever i årskurs 2 och pubertetssamtal med elever i årskurs 5. Dessutom har psykologen från och med innevarande termin handledning för personalen en timme varannan vecka. Utöver detta bedrivs inget systematiskt förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbetet utifrån elevernas behov vid skolan och det finns inte heller någon planering eller uppsatta mål för arbetet.

Åsarpskolan har ett nära samarbete med Kinnarpsskolan och rektor har ansvar för båda skolorna. På Kinnarpsskolan har elevhälsan skapat vissa strukturer för det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. De har exempelvis tillsammans med lärarna kartlagt alla elevers behov och sammanställt resultaten på gruppnivå för att systematiskt kunna stödja lärarnas undervisning och elevernas kunskapsutveckling. Åsarpskolan planerar att arbeta utifrån samma modell, men har ännu inte påbörjat arbetet.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att elevhälsan vid Åsarpskolan inte arbetar förebyggande och hälsofrämjande i tillräcklig utsträckning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

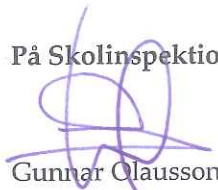
2 kap. 25 § skollagen

10 kap. 4 § skollagen

9 kap. 5-7 §§ skolförordningen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredarna Josefin Brüde Sundin och Camilla Landgren.

På Skolinspektionens vägnar

Gunnar Olausson
Enhetschef

Sofia Lindstrand
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.